1872

kreischovszüi. Zeithammer és Jerzabek által akitott „Czesky club" czimü politikai egylet apszabályai szentesittettek, és az egylet ma akul meg.

— N.-Becskerek, febr. 6. A tisztujitás, miután a baloldaliak a batzfeldi értekezlet lenére a szerbekkel fusionáltak, — a baloldal ljes győzelmével indult meg. Alispán lett: rick; főjegyző: Tabakovics; főügyész: Hadfy; pénztárnok; Botka, mind baloldaliak.

KÖZGAZDASÁG.

— Piaczi árak a tegnapi napról: y mérő buza 5 ft 60—80 kr, kétszeres 4 ft —60 kr, rozs 3 ft 15—25 kr, árpa 2 ft 20 30 kr, zab 1 ft 80—90 kr, tengeri 3 ft 30 50 kr, köles 3 ft 10—30 kr, kása 6 ft, egy ák burgonya 1 ft 90 kr, egy mázsa szalonna 32, 31 ½ ft, háj, 33, 34, 35 ft.

Nyilttér.

Árverési hirdetmény.

A tekintetes városi tanácsnak 457/1872. a. kelt végzése folytán, a város tulajnához tartozó volt katonai főőrlyiség, a folyó 1872-ik évi martius ső napjától a 1873-ik évi maj. 1-ső napg és igy egy év 2 hóra haszonbérbe atni elrendeltetvén: az árverelni kivák e felett folyó évi február 15-én délután rakor a városi számvevő hivatali szoban megtartandó nyilvános árverésre lő bánatpénzzel ellátva vatalolosan kéretnek.

Az árverési feltételek addig is a vási számvevő hivatalnál bármikor megkinthetők

Debreczen febr. 6 1872.

Poroszlay László
tanácsnok.

75 2—3

lős szerk. és kiadótulajdonos: OLÁH KÁROLY

uha-raktár

leház Tornay mellett.

zonságnak jelenteni, hogy Debreirnek örvendő

uha-raktárunkat

ei, hogy az ugy az árak jutányosség tekintetében, bátran felveszi

a legkényesebb izlést teljesen ki-

dolf és Testvére.
és Debreczenben.

i és arad-temesvári vasut.

NETREND

ár 1-től kezdve további intézkedésig.

IV. Kassáról Pest és Bécs felé.

ó. p. napszak ó. p. napszak ó. p. ...

Temesvár és Aradról Pest és Bécs felé

VI. Nagyváradról Pest és Bécs felé.

valamint azok csatlakozása Aradon, Csabán, N. lyaudvarokon kifüggesztett menetrendekből

Az igazgatóság.

VI. 1872. évfolyam. 29. szám. Csütörtök, február 8.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

Megjelen hetenként ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve.
Egy évre 10 frt — kr. | ¼ évre 2 frt 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ | Egyes szám 10 „
Előfizetési pénz s minden közlemény: **Főpiacz. Vecsey-ház földszint a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.**
Előfizethetni helyben:
Telegdi K. Lajos és Csáthy Károly könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyebütt a postahivatalok utján.

Hirdetési dij:
Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.
Bélyegdij: Minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér"-en megjelenő közlemény öthasábos sora 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugy szintén kéziratok sem adatnak vissza.

A nemzeti bank ügye.

⊙) Napról-napra közeledik az idő, midőn a jelen országgyülés véget ér.

Az ujabb országgyülés összehivásának időszaka pedig a bizonytalanságban vész el.

A még hátralevő idő ez országgyülési idényben sokfelől igénybe lesz véve.

Magok a választási törvény feletti viták sok időbe fognak kerülni.

Azonkivül a Pest város rendezésére vonatkozó törvényjavaslat, és más kitüzött tárgyak megvitatása igen hoszszura elnyulhatik.

Ugy, hogy egyszer azon veszszük észre, hogy a nemzeti bank ügye elintézésére — még ha azt a kormány őszintén akarná is — alig jutna elég alkalom.

Azonban mégis, erélyes akarat és hazafiui buzgóság sokat segithetne a bajon.

Segitni pedig annyival inkább kellene, mert az osztrák sógor felmondással fenyegetőzik.

Nyilván kimondatott az osztrák bank részéről, hogy Magyarországon a hitelt s a pénzüzletet meg akarja szoritni.

Szomoru állapot, és függőségünk egyik kétségtelen bizonyitéka az, hogy egyetlen pénzintézet daczolni mer egész nemzet akaratával, s egész nemzet boldog- vagy boldogtalansága szálait, kezeiben látjuk öszpontosulva.

A nyomorult önmegnyugvásnak, a saját magunk iránti hütlenségnek valóban nem kis mérve kell ahoz, hogy egy pénzintézetet, mely milliókig terjedő hasznot huzott és húz jövedelmeinkből, igy engedjük paczkázni szemközt érdekeinkkel.

Itt csak erélyes akaratra, és bölcs pénzügyi politikára volna szükség, mely ama felfuvalkodott hang ellenében tettekkel feleljen.

De kormányunk nem mer, vagy nem tud a nemzeti jólét érdekében magasabb gondolatok alapján, czélszerü cselekvésre felemelkedni.

Sőt, ugy hallik, hogy csak még ezután fog a bécsi bankkal alkudozásba ereszkedni.

Remélhető tehát, hogy a nemzeti bank kérdése a jelen országgyülésen nem is fog megoldathatni.

De még azt sem lehet várni, hogy a kormány az osztrák bankkal, a nemzet igényeihez képest, habár csak ideiglenesen is, rövid időn czélszerü megállapodásokra jusson.

Marad tehát az örökös slendrián helyzet, a függő állapot, a szédelgés súlya nyakunkon továbbra is ugy, amint eddigelé volt...

Pedig a kormány meggondolhatná, hogy az osztrák nemzeti bank ama fenyegetése, hogy bevonja a hitelt és a pénzt, nem csupán Magyarország, hanem az egész birodalom ellen intézett kihivás; és ezt meggondolva, nem a félelem, hanem az erélyesség politikáját kellene követni.

Mert, ha Magyarországból bevonja az osztrák bank a pénzt, Bécsben összehalmozódnak és kamatozatlanul fognak a nagy tőkék heverni; ami Bécset és Ausztriát általában a legelső hetekben rázkódásnak fogja kitenni.

Mig ellenben Magyarország törvényhozása amaz esetben moratoriumot hozhatna be a bécsi váltókra és követelésekre nézve is azon ideig, mig itthon nemzeti bankunk ügye czélszerüen berendeztetik.

Ha a törvénykezési átalakulások miatt egy havi törvényszünetet lehetett megállapitani: nem lehetne-e e rendszabályt Bécs ellen, s hazánk javára folytatni?!

S ha ez idő, ha e gyógyszer felhasználása bekövetkeznék: vajon e nemzet, mely minden nagyszerüért oly nagy mérvben tud lelkesedni, nem óriási erélyt fejtene-e ki, hogy a nemzeti bank megalapitásában a kormánynak segélyére siessen?

Nem lennének akkor pártok, hanem az összes nemzet hozná meg áldozatát a haza javára...

Hanem merni kellene tenni a bécsi fenyegetések ellenében és a haza üdvéért! —

Oly férfiak azonban, kik ilyet tenni bátrak legyenek, nem ülnek kormánypadjainkon!...

Azért nincs is kilátás a bankkérdés jó megoldására.

Hacsak valami válság nem segit!

= **Képviselőválasztás.** Gömörmegye rimaszécsi választó kerületében Szontagh Bertalan (jobboldali) e hó 6-án országgyülési képviselővé választatott.

= **A hirhedt Bogáthi,** ki — állitólag — Andrássy grófnak egyik legmeghittebb embere volt, és ki — a gyanu szerint — kilencz és fél év előtt Barbu Catargiu ministert agyon lőtte, emlegettetté lőn a bukaresti kamrában is, s Brassóban történt elfogatása közelebb interpellatióra adott alkalmat. Az igazságügyér Costaforu igérte, hogy mindent el fog követni az erdélyi hatóságokkal karöltve az ügy felderitésére. Egyébiránt a gyilkos fejére tizezer frank tüzetett ki.

Az ifjusági védérő ügyében!

— Debreczen város közönsége az elsők közé sorolható azon tekintetben, hogy a kis honvédek, vagy ifjusági védérő szervezésének egész horderejét felfogva, annak létesitéseért buzgólkodván, némi eredményt képes is már felmutatni.

Ezen eredmény azonban, mely kisebb rendü községekben némileg kielégitő is lehetne, Debreczen város hivatásának és méltóságának távolról sem felel meg, nem is lehet szándékában ezen városnak, mely ugyszólván, az egész alföld képviseltetésére van hivatva, ezen ügyet, melynek kezdeményezését az egész ország helyeslő figyelmével kiséri, a kezdeményezés salakjában hagyni, — a pillanatnyi szünetelés csak is a tél bekövetkeztének tulajdonitható.

Épen ezen szünetelést véljük a leghelyesebben felhasználandónak arra, hogy a megállapitandó alapszabályokra vonatkozólag tapasztalásból meritett nézetünket, tisztázás és megvitatás végett nyilvánosság elé hozzuk.

A kishonvédség, vagy ifjusági védérő szervezése és annak üdvös következménye, nemcsak többször megvitatva, de már példák által is bizonyitva levén, ennek további taglalásába nem is bocsátkozunk; hanem egyenesen azon alapot kivánjuk bemutatni, melyen a kis honvédség nemcsak Debreczenben, de bárhol is a teljes siker kilátásával felállitható volna.

A kishonvédség felállitása és szervezése nem lehet egyes ember nevéhez kötve, mert ennek bármi okból eltávozása az intézményt megsemmisüléssel fenyegetné, — és a kellőnél szerfelett több költséget is igényelne.

Ezen intézménynek, hogy folyton haladólag müködhessék, mintegy állandó intézetnek kell lennie; és tulajdon felszereléssel kell birnia, mi által az évenként csökkenő költségek lehetővé tegyék a szegényebb sorsu ifjuságot is, az ösmeretek elsajátitására.

Ennek létesithetésére két mód mutatkozik, vagy a város szerez be száz kishonvédre való felszerelvényt és ad ennek elhelyezésére megfelelő helyiséget, mely egyuttal gyülhelyül is szolgálna, — vagy az egyes kishonvédek szereznék ezt be részletes fizetés utján, és bérelne magának szükséges helyiséget és fentartatnék az egyesnek azon joga, hogy ezen felszerelvényét kilépése alkalmával ujonan belépő kis bajtársának eladhassa.

A honvédelmi minisztérium remélhető engedelme mellett az igazgató tanár mindig egy helyben állomásozó és tettleges szolgálatban álló honvédtiszt volna, ki segéd oktatókul a szükséghez képest több vagy kevesebb s önként jelentkező és erre alkalmas altisztet venne maga mellé, kik szabad idejök felhasználásával eszközölnék az oktatást; — s mivel ezen tanártestület a legujabb katonai ismeretek gyakorlatában van, képes leend az ifjuságot ugy oktatni, hogy az sorozás alá esvén, a legrövidebb időn érendi el azon endi fokozatot, mely előképzettségének megfelelend; — az altiszt tanárok azonban csak addig volnának alkalmazandók, mig ezek helyét az ifjuság magából nem fedhetné.

A kishonvédségbe felvétetnék minden 10—16 év közötti egészséges testalkatu ifju, ki erre szülei vagy gyámi engedelylyel bir és iskolai tanulmányairól és magaviseletéről jó bizonylatot képes felmutatni.

A felszerelvény beszerzése, gondozása, a tanár altisztek illő jutalmazása, a szükségelt raktárhelyiség bérletére forditandó költség mikénti összeszerzése képezi a legterhesebb feladatot, mely ha a város által a fentirt módban nem volna fedezhető, közvetlen a kishonvédség egyes tagjaira háramolnék.

Számitásunk szerint, melynek alapjául 100 kishonvéd vétetett és kétségbe sem vonható, hogy Debreczenből ezen szám kikerülne, — a ruházaton kivül, mely bakkancs és szük nadrág helyett csizmába huzott bő nadrág lenne, egészen a rendes honvédségéhez hasonló volna, az első felszerelés és első évi költség tenne egyenként, nevezetesen: egy könnyitett Andrs féle hátultöltő fegyver kard szuronynyal, a derékszijj hüvelytáskával, tölténytáska, háti bőrönd és fegyverszijj beszerzési ára tenne 36 frtot; ezenkivül éles és gyakorlati töltény, czéltábla, könyvek és egyéb felszerelés, e szerelvény jó karban tartása, altiszt tanárok jutalmazása, raktár és udvarbérletére fizettetnék éven át havonként mindegyik kishonvéd által egy-egy forint.

Minden magát felvétetni kivánó, és a szabványoknak megfelelő ifju köteles volna a beiratás és felvétele alkalmával a fentartási költségek egy havi részletét 1 ftot, — a fegyverzet beszerzésére megkivántató 36 frtból pedig — ha azt egészen ki nem fizethetné — 15 frtot azonnal, az ebből hátra maradt 21 frtot pedig havonkénti 2 frtos részletekben, minden hó 1-ső napján befizetni.

Ha az intézmény legalább száz taggal képviseltetnék, akkor megengedhető lenne a szegényebb sorsu ifjuságnak, hogy saját öltönyeikben a gyakorlatok és oktatásokban részt vehessenek. —

Sőt, a mennyiben nem lenne biztositható, hogy legalább is 100 kishonvéd találkoznék, ki a fegyvert és felszerelést beszerezhesse, gyüjtések utján is előállithatónak véljük azon 400 ft körüli summát, melyen 10—12 fegyvert lehetne beszerezni, azok begyakorlására, kik fegyvereket nem vehetnek. E fegyverek aztán az intézetéi maradnának, s jótékony adományok által szaporittathatnának. E mellett óhajtandó volna, hogy a ki csak teheti, fegyverrel lássa el magát.

A gyakorlatok kezdetöket vennék minden év május hó 1-ső napján, és tartanának augusz tus hó végéig, nevezetesen az iskolai időszak alatt a szünnapok délutánain, az iskolai szünetek alatt pedig naponta reggel és délután.

Miután a kishonvédség intézménye csak akkor igér eredményt, ha a tagok az előadásokra pontosan megjelennek, ennélfogva az olyan kishonvéd, ki a gyakorlatokról alapos és elfogadható igazolás nélkül háromszor elmarad, a kishonvédség létszámából kitörültetnék, és honvédruhájának viselésétől eltiltatnék.

Ezek volnának azon alappontok, melyeken a kishonvédség felállitását, czélra vezető előhaladását, s ugyszólván meghonositását elérhetőnek véljük.

A szabályzatokat egy bizottmány által véljük megállapitandónak.

A választói jog kiszélesitése.

⁂ A választási uj törvény képezi most a napi beszélgetés tárgyát ugy a képviselői körökben, mint azon kivül.

A napi sajtó is — természetesen — ezzel foglalkozik most legtöbbet.

Ha figyelemmel kisérjük a nyilvánosság közlönyeit, azt tapasztaljuk, hogy átalános vélemény: a választói jog kiszélesitése.

Mi ajánlottuk — ugy hiszszük, kellőleg indokolva — a müvelt, az érett ifjuság felvételét a szavazatképesek közé.

Ujabban a „Magyar Ujság"-ban Hollós László egy igen életre való eszmével lépett fel, melyet a hirlapirodalomnak nem szabad figyelmen kivül hagyni.

A nevezett czikk — kellő alapokra fektetve — követeli, hogy az irók és hirlapirók okvetlenül fölvétessenek a szellemi munkások azon sorozatába, kik ez irányu munkásságuknál fogva eo ipso választó-polgárok, jövedelmükre való tekintet nélkül. Nagyon méltányos Hollós kivánsága, hogy szavazati joggal birjanak a nyilvános hirlapok szerkesztői, s azoknak oly belmunkatársaik, kik valamely rovatot állandóul vezetnek, s erről az összeiró bizottság előtt főszerkesztőik igazoló bizonyitványt képesek fölmutatni.

Kik a hirlapok magasztos hivatását ismerik, azok előtt felesleges e kérdést tovább fejtegetni.

Nem lehet e tekintetben figyelmen kivül hagyni a szinművészeket sem.

A szinmüvészet jogosultsagát ma már a legbarbárabb nép sem vonja kétségbe. Ugy ismertetik ez minden müvelt társadalomban, mint a haladás, a szellemi világosság egyik hatalmas tényezője.

És a müvészet e fontos ágának fölkent papjait kizárnók a polgári jogok gyakorlatából?

A müveltség terjesztői — korunk fogalma szerint — nem lehetnek tovább kizárva a társadalomból.

Ez nem pártkérdés, melynek eldöntésére a pártfegyelem, talán elnyomólag hathatna. Ez a méltányosság és jogosság követelménye, mely minden pártban kell, hogy meglegyen. —

Meglássuk, a honatyák között akad-é valaki, ki ez ügyre irányozza a ház figyelmét?

Mi nem kedvezményt, hanem méltányosságot kérünk!

A törvényhatóságok szervezése.

⁂ Ujra egy véletlen jó hirrel lepett meg a távirda, s ez annál különösebb, mert a kormány egyik közlönyében jelent meg csupán, s a baloldal győzelméről szól a nagy-becskereki törvényhatóságból.

Legyen üdvözölve az uj ellenzéki kerület. Ha igy szaporodunk, nincs ok kétségeskedni a jövő felett.

Arad — marad jobboldali.

Itt e hó 4-ikén tartatott meg az uj képviselet első gyülése. A szervezési terv nem érkezett ugyan még le a kormánytól, de azért nem állhatták tovább a régi dicsősséget, s ujabb után, a virilis élet babéraira vágyakoztak.

A virilisjogról négy magyar lemondott. A képviseleti tagok szakosztályokba osztattak, mindenki saját kivánsága szerint irathatta magát egyikbe vagy másikba.

Legnevezetesebb tárgy volt e gyülésen Tiszti Lajos, a derék hirlapiró és tanár inditványa.

Véleménye szerint a politikai elégületlenségnek foforrását valamely népnél, az anyagi viszonyok rosz, zilált állapota képezi. A városi képviseletnek is jelenleg, midőn nem annyira politikai térre, mint inkább az önkormányzat teljes kifejlesztésére van hivatva, főtörekvését arra kell forditnia, — hogy jó közigazgatás és a pénzügyi viszonyok rendezése által megszüntesse a lakosság elégületlenségét; inditványozza ennél fogva: küldessék ki egy bizottság melynek feladata leend emlékiratot dolgozni ki, — miként lehetne Arad-város pénzviszonyainak ziláltságát megszüntetni, különös tekintettel a jövedelmek szaporitására és a kiadások csökkentésére.

Ez inditvány elvben elfogadtatott, de kivitele csak a tisztujitás utánra halasztatott.

Pestmegye tegnapelőtti gyülésének egyik nevezetesebb tárgya volt még, hogy a gyülések ezután négyszer évenkint ugyanazon rendben tartatnak, mint eddig. Tegnap a költségvetést tárgyalták.

Szabolcsmegyében a bizottmányi tagok választása megtörtént, s az ellenzék — mint remélhető volt. — többségben van.

A főispán gr. Vay Ádám e hó 20-kán tartja meg székfoglalási ünnepélyét, s az értemenő küldöttség már meg is választatott.

Óhajtjuk, hogy Vay is örökölje elődje szép reményeit.

UJDONSAGOK.

* **A mai varosi közgyülés** a felveendő kölcsön, a burkolat és a Bika vendéglő felépitése iránti tanácsi előterjesztést tárgyalta. Azonban érdemleges határozat nem jött létre, részint azért, mert a tanácsi előterjesztés óta több ajánlat tétetett a kölcsön iránt, melyekrenézve vélemény nem adatott, részint mert a Bikára nézve terv és költségvetés elő nem terjesztetett. Annálfogva az ügy a tanács elé visszaterjesztetett a fönebbi hiányok pótlása, illetőleg az egész ügy tervszerü előkészitése véget. A kölcsönt illetőleg, legujabban a Wiener Wechselban tett ajánlatot, 1 és ½ millio ft kész pénz kölcsön adására, 50 év alatt 6 % fizetése mellett, ugy, hogy 50 év mulva az egész tőke is letörlesztetnék. — Gál József képviselő panaszt emelt a vágástéren állitólag elkövetett visszaélések miatt; mire nézve sürgős vizsgálatra küldöttség neveztetett.

* **A „Debreczen"** t. cz. szerkesztőségének helyben. Tisztelt szerkesztő ur. Néhány napi utamból tegnap estén haza érkezvén, figyelmessé tétettem, a „Debreczen" 26. számában közlött azon czikkre, mely engem mint Debreczen város polgárai többségének a polgármesteri fényes de nehéz állásrai jelöltjét tüntet ki.

Nem kutatom sem eredetét, sem czélját a czikknek. De hogy minden félreértést és félremagyaráztatást megelőzzek: kötelesnek tartom magamat kinyilatkoztatni: miszerint mind-azon igen nagyra becsült polgártársaimnak, kik e tárgyat előttem felhozták, — határozottan kijelentettem, hogy Debreczen város polgármesteri állomására soha nem vágytam, nem vágyom most sem, — és azt soha el nem fogadnám, nem csupán azért, mert nehéz és oly nagyfontosságu, hogy annak kellő betöltése tulhaladná testi és lelki erőimet, képességemet, ismeretkörömet, de azért sem, mert rég elhatároz-s ez elhatározás szerint rendeztem be életmódomat, hogy semmi közhivatalt — legyen az kinevezésből — vagy választásból eredő — viselni nem fogok.

E szóval tett nyilatkozatomat ismétlem irásban is. Mit is becses lapjában közöltetni kérve, vagyok tisztelettel,

Debr. febr. 8. 1872.

Molnár György.

* **Nch. Beke Antal** árvái javára Kertész Istvánné asszony 2 ftott adományozott, miért mind a magam mind az árvák nevében köszönetemet nyilvánitom. Debr. febr. 7. 1872.

Révész Bálint
superintendens.

* **A helybeli áll. szinház** nyugdijintézete gyámolitására tett kegyes adományok: (5-ik közlés.) 32. Komlóssy Imre 5. sz. ivén gyüjtő 5 frt. 33. Vecsey Viktor 27. sz. ivén gyüjtő 2 frt 50 kr, kedves neje 2 frt 50 kr együtt 5 frt. 34. Oláh Károly felelős szerkesztő 12. sz. ivén — 32 frt ehez járultak „Debreczen" szerkesztősége 10 frt, Korugel Lajos, Stegmüller Sándor, Farkas Ferencz 2 frt, Székely József czukrász, Liptay Miklós, Györffy Károly, Füvessy Bertalan, Boros Sándor, Fehér Herman, Batáry Imre, Mészáros János, Mayer Ferencz, Antalffy Lajos, Sebes György Frindt Antal, Klekner Manó, Sesztina Károly 1 frtal. — Gyügyey József, Ormós Juliánna, Kálmán Róza, Bignio Ferencz 50 kral.

A még be nem adott iveket a t. cz. tagoktól bizalomteljesen várom, vagyok honfiui üdvözlettel. Debreczen, 1872. febr. 8.

Varga Lajos s. k.
vál. elnök.

* **A közmunkaügynek** jövőre czélszerübb módon kezelése iránti véleményadással megbizatott a tanács részéről a közmunkavezető mérnök. Jobb, az eddiginél helyesebb rendszerre nagy szükség is van; mivel eddig a felügyelő mérnök egyszermind pénztárnok is levén, a közmunkaerővel készült müveletekre lehetlen volt kellő figyelmet forditania. — Azonban be kell vallani, hogy azon iszonyu ren-

---

TÁRCZA.

A FESTŐ SZERELME.

— Beszély. —

I.

Két szerető sziv örömeiről és szenvedéseiről irok, s a kedves olvasót kérem, hogy elhagyva drága hazánkat, a szép olasz földre kisérjen engemet.

Nem azért, mintha ott kedvesebb volna az élet, mint hazánkban, derültebb volna az ég, zöldebb a mező, zengzetesebb a madarak csevegő éneke, — hanem mert elbeszélésünk fonala itt kezdődik, melyet innen messze sik tengerre huzunk ki, honnan nem hallhatni a kedvesek szavát, csak a derengő napsugár tekint reánk, s a mit hallhatunk nem más, mint vagy a dühöngő hullámok zaja, vagy a borult ég vészes dühöngése.

Jártas kalauz Bolognától egészen keleti irányban el fog vezetni oda, hol történetünk kezdődik. — A tenger partján kis falu ez, a határon levő védszentről Sancta Máriának hivják. Nem is falu ez tulajdonképen, hanem gyönyörü majorság, melyhez hasonlót Olaszhonban számtalant lelünk, 30—40 házból áll az egész falu, s a nem nagy, de csinos tanyai házak egymástól távol vannak épitve, mivel kinek kinek szántó földe a ház mellett kezdődik, s benne a gazdák kitünő szorgalmat fejtenek ki.

A vidék sik, csak a tenger partja felé szegélyzik magas, sziklás, de nem kopár hegyek, melyek északra hosszan elnyulnak.

Az egész vidéken isten áldása van. Terem mindent, mi a gazdának szükséges; van illatos gyümölcse, kerte, virága, a kis ibolyától a kövér husu aloéig minden diszes pompában tündököl, s zöld olajfa kinálja árnyait. A föld felette termékeny, s a munkás szorgalmát remény felett szokta jutalmazni.

Itt, e kis faluban lakott szerény, de jól berendezett kis házukban két fivér. A nagyobbik fivér apja halálakor ide költözött az iskolából, s öcsesének pályáján haladását szorgalmas munkájával könnyité, segité elő, ki zenét és festészetet tanult, melyekben kitünő előmenetelt tett, s tanárai azt mondták, hogy müvész lesz belőle.

A nagyobb fivér 22—24 éves lehetett. Termete magas és deli, hosszu, fekete körszakállat hordott, az arczán merész, határozott jellemet tükröző vonások mutatkoztak, de e mellett némi titkos bu is volt észrevehető, kivált egy év óta, melynek okát nem magyarázhatta meg öcsese sok kérésére sem, csak azt mondá, hogy majd megtudod.

Kitünő vadász volt, egy vad sem menekült biztosan találó fegyvere elől; gyakran egész nap elvadászgatott, s ilyenkor senkisem látta őt egész nap s este lelőtt vadak alatt görnyedve jött haza. Vadász társa egy Hugó nevü ember volt, kiről sokan azt mondják, hogy ezelőtt czetvadász volt, mások meg azt, hogy még most is tengerirabló.

Ifju vadászunk neve, Caldiero Rajnáld.

Az alig 18 éves Armand egészen ellentéte bátyjának. Kedélyes, vig szőke gyermek, vállára arany fürtökben omlott göndör hajzata, telepiros arczáról leánynak ismernéd el, ha a kis bajusz, mely most ütögeti ki magát, ellenkezőről nem győzne meg.

Hangja olyan, mint a csevegő pacsirta csicsergése, s ha énekelni kezdett az ifju, a házat körülvevő fákon a sok zengő madár, — melynek ott volt fészke, tanyája, — egytől egyig dalra kelt. Nem volna könnyü meghatározni, vajon az ifju dalnok tanulta-e a madaraktól, vagy a madarak Armandtól a bájos éneket.

Armand egy év előtt végzé tanulmányait s azóta hon lakott. Egy pár nagyszerü festményen dolgozott, melylyel a világba lesz kilépendő, mely az ő müvészi hirnevét bizonyosan megalapitandja.

Azonban már is messze tájon ismert volt az ifju dalnok-festő neve.

Ő költő is volt, lelkesült költő; versei, melyek dallamukkal együtt születtek, sok leányszivet meghatottak, s meghóditottak, de az ő szive még sohasem dobbant meg hangosabban, egy leányt sem választott még ki magának. Hiszen talán még nem is tudja Armand, hogy mi a szerelem? Emésztő láng az, mely ép ugy elhervasztja a szivet, mint a nyári nap heve a gyenge kis virágot.

Armandot énekelve látjuk a felfelé magasan elterülő hegyekre haladni. Itt van neki kedvencz tanyája, ide járt zengő lantja mellett hősi éneket dalolni s gyenge lány hangja mellett oly pompás secund volt a tenger morogása.

A hegyre felérve gyönyörü tájkép terül el szemeink előtt. A sziklás hegy, mely dus mohával van benőve, hosszan és szélesen benyulik a tenger sima tükrébe; lépcsőzetesen emelkedik a hegy a tenger felé, s a pusztaságba óriás tölgyek tekintenek: oly szép, midőn hajnalban keresztül szürődik rajtok a napnak éltető sugára.

A hegyek egyik oldala dus mohtól és myrtus lomboktól zöldel, mig tenger felé néző oldala egészen kopár, meredek szikla, s csak elvétve lelni rajta zöld füvet. Majd kanyarulatot képez a tengerbe nyuló hegy, s a hajósnak természetes kikötőül, menedékül szolgál.

— E kanyarulatnál van a hegynek legszebb vidéke: tetején gyönyörü harasztpamlagot alkotott a tengerészet, mit apró fehérvirágu myrtuslomb körit, életvidáman diszelegve.

Meglepő szép látványt nyujt innen a tenger: e helyet Ciaellenek hivják.

Mikor vihar dühöng a zajló tengeren, s a hánytvetett hajó rajta télve tévelyeg, s a vészmadár sivitva csapkod fehér szárnyaival a gyönyörü habokhoz, mikor a századokat élt tölgyek vészszel küzdve inganak: oh ekkor itt Armandnak agyában, szép csatadalok kelhetnek.

Most félérkezik Armand a pázsitpamlagra, hol az ő szokott mulatóhelye van. Nagy meglepetésére helye el volt foglalva.

A földbe gyökereztek lábai, egy szót se birt szólani: előtte angyali szépségü leányka ült.

A hölgy szintoly helyzetbe jutott, milyenben Armand volt, s több perczig voltak egymás mellett szótlanul.

És most a szemek is találkoztak.

A kis leányka gyöngéd sikoltást hallatva a nyirtus lombok közt északi irányu, Armand által ismeretlen ösvényen futva eltünt.

(Folyt. következik.)

detlenség, ami régibb időből keltkezett, a legközelebbi időben már is sokrészben elháríttatott. De igen feltünő, a régibb időből a roppant hátralék, melynek beszedése iránt is megtétettek legközelebb a kivánt rendelkezések.

* **Lukácsyné asszony** bevégezte vendégszereplését, s mi három fellépte után reméljük, hogy szerződtetni fog, miután a szerződtetés által egy rég érzett hiányon lesz segitve társulatunknál. — Fernandeban és a Koldusnőben lépett még fel Stuart Márián kivül, de Stuart Mária volt legsikerültebb alakitása. — Két utólsó fellépte alalt is küzdött szavalatában a már általunk emlitett modorossággal, mit kevés igyekezettel levetkezhet magáról. Fellléptei mindig teleházat csináltak. Ajánljuk szerződtetését.

* **Nem hiában rövid a farsang,** csakugyan igyekszünk is kiaknázni annak élveit. A katona tisztek által tegnap este a „Fehérló" termében rendezett zártkörü tánczestély fény s bálnak is beillett volna s a vigalom a mellett, hogy rendkivül látogatott volt, az átalános s mondhatni a mulatság végéig fokozódott jó kedv s fesztelen kedélyessége által tünt ki. A rendezőség a termet, melyet az iparos ifjuság napról napra ott tartott báljai meglehetősen derangirt állapotra juttattak, a rendelkezésére állott rövid egy nap alatt meglepő csinnal diszitette fel. A falakat guirlandeok, zászlók ékitették, a fal mellett elnyuló ülőhelyek piros szövettel egészen ujonan be voltak vonva. Debreczen hölgyeit gyönyörü nőkoszoru képviselte s ha emlékünk nem csal, ott láttuk a következő urnőket s kisasszonyokat; Kutsenbach ezredes neje sötét piros atlasz ruhában fekete és arany diszitéssel, gróf Bethlenné halvány sárga szinü selyemben, gróf Kornizsné zöld selyemben fehér csikokkal, Greffl Györffy Róza rózsaszin ruhában fehér diszitéssel, Bay Bertiné zöld selyemben fekete diszitéssel, Bay Georgine fehér ruhában, igen izlésteljes zöld és sötétlila diszitéssel, Gál Józsefné zöld csikos fehér ruhában gazdag diszitéssel, Rickl Gizella fellegszin ruha rózsaszin diszitéssel. Kutsenbach nővérek, rózsaszinben, Kutsera urhölgy piros illusion ruhában, Matkovics Csiffy Kata zöld selyem ruhában, fehér diszitéssel, Kállay Ákosné nehéz kék selyemben, Komlóssy Imréné kék selyem, fejér és fekete csipkediszitéssel, Rott Lipótné fekete ruha, halvány rózsaszin diszitéssel, Pekár Imréné, halvány rózsaszin creppsruha, ugyanoly szinü rózsákkal, Hacker ezredorvosné rózsaszin selyem szoknya, fehér selyem elővel rózsákkal diszitve, Kenyeres Ilon k. a. kék selyem, fehér diszitéssel, s rózsákkal, Tikosné rózsaszin alsó, fehér felsővel, Fiescher bankigazgatóné fehér szürkeselyemben, Fischer k. a. fehér illusion ruha, rózsaszin, izlésteljes diszitéssel, Bartha ezredesné kék selyemben, fehér fekete diszitéssel, Pusztayné, aztán Pusztay Rózsa egészen pirosban, Huzly L. rózsaszin ruha fehér diszitéssel, Joannovics Uray Irén, piros selyemben, fehér diszitéssel, Komlóssy Evelin zöld selyemben, fekete diszitéssel, Dr. Koláné fehér illusion ruhában, Pollayné rózsaszinben nővére fehérben, Kállay Ilon rózsaszinü selyemben, fehér diszitéssel. Kemenczkyné barna selyemben, Reviczky Iza, fehér illusion beszőtt virágokkal, tarkadiszitéssel, Geiger Etelka, rózsaszinben, fehérdiszitéssel, Ferenczy Alajosné, Pécsy Antalné, Konti Józsefné, Medve Kálmánné, Spitzerné, Bókáné, Dr. Kempfné stb. A hol ennyi bájos hölgy volt jelen, s kik, már a fiatalabbakat értve, azon szilárd elhatározással jelentek meg, hogy kivilágos viradtig fáradhatatlanul tánczoljanak, ott lehetetlen volt jól nem mulatni. Mars fiai is kitettek magokért, s ez esttel csak növelték azon szivélyes viszony szorossabbra füződését, mely nálunk a polgári és katonai elemet egybe kapcsolja. A füzértáncz reggel 4 óra felé vette kezdetét, s abban mintegy 40 pár vett részt. Megemlitjük itt még, hogy a csárdás nem kevés részét vette igénybe e vigalomnak, s bizony háromszor négyszer megujráztatták azt. — A kedélyes vigalomnak 6 óra tájt lett vége.

* **A 46-ik honvédzászlóalj** parancsnoksága megkereste a városi tanácsot, hogy a kaszárnyáig vezető utat tegye járhatóvá. A tanács a megkeresés folytán, azonnal utasitá a mérnöki hivatalt, hogy a honvédzászlóalj parancsnoksággal érintkezésbe tevén magát, a kérelem tárgyában véleményt, tervet és költségvetést terjeszszen elő. — Ez igen helyes eljárás is; mert, ha már a városban ben, vagy ahoz közelebb nem lehet kaszárnyát kijelölni, vagy épittetni, illő, hogy a távoleső kaszárnya, — mely különben az ország egyik legkitünőbb honvéd laktanyájául van elismerve — hozzáférhető legyen. Eddig is meg kellett volna már amaz utat csináltatni, mert a honvédek több izben kérelmezték azt.

* **Tannerné-Szabó Róza** debreczeni énekesnő — irja a „Gyors Posta" — jövő szombaton kezdi meg vendégszereplését a nemzeti szinházban a „Zsidónő"-ben. Tannerné ezelőtt több évvel itt kezdte meg pályáját s egyszeri fellépés után vidékre ment. A Gy. Posta kiváncsi, mily haladást tett azóta?

* **A debreczeni gazdasági** egyesület f. hó 11-kén délelőtt tiz órakor a gazdasági felsőbb tanintézet helyiségében választmányi gyülést tart. A tárgyak a meghivón nincsenek kitéve.

* **Városunkból** többen adakoztak a Lukács Dénes Nádudvaron felállitandó siremlékére; ez ügyben, — mint annak idején jeleztük, — e hó 2-án értekezlet szándékoltatott tartatni Nádudvaron, de az az érdeklettek kevés számu megjelenése miatt elhalasztatott; mit is az illetőkkel jónak láttunk tudatni.

* **Bálkrónika.** A „Polgári kör" a „Fehérló"-ban, a kereskedő ifjuság a szinházban, a czipész ifjuság a hentesek helyiségében a jövő szombaton, holnapután estve tartják tánczvigalmukat.

* **Vadászainknak** ismételve ajánljuk figyelmébe a vadászati törvényt, melyre, ugy látszik, keveset adnak. Közelebb is folytonosan árulták a nyulakat, mig a rendőrség le nem foglalta.

* **A 46-ik honvédzászlóalj** második csapatának kiképeztetése a jövő mártius hó első napján kezdetik meg.

* **A sorozási** előmunkálatok folytonosan tartanak, de addig semmi nyilvános intézkedés nem tétethetik, mig az országgyülés az erre vonatkozó törvényjavaslatot el nem fogadja, s a király által nem szentesittetik.

* **Elkobzás.** A rendőrség — igen helyesen — ma a halpiaczról két mázsa megbüzhödt halat, mely azonban széltire jó gyanánt árultatott, elkobozott.

* **Ez is sokra viheti.** Egy 12 éves gyermek tegnap péterfiautczán a mészárszékből 25 frtot ellopott; a pénzből 12 frt megkerült. Ez a gyermek már — ravasz ügyességgel — a szinházi pénztárból is lopott. — Bizony, még sokra viheti.

‚ **Irodalom s müvészet.** A magyar tudományos akadémia e hó 5-én tartott osztály ülésén Tóth Lőrincz „Szemle a magyar jogászgyülések munkássága s eredménye felett" czimü értekezést tartott. E gyüléseken többnyire ifju erők jelentek meg; eredmény nem volt más, mint hogy az alap letétetett a jövő haladásra. — Horváth Mihály jelentést tett a Rákóczy- okmánytár első kötetéről, melyről már szólottunk, e müben az iró életrajza, pár vallási és életbölcsészeti értekezés van.

Benza Ida a kedves szinművésznő, ki közelebb Pestre tér vissza, e hó elsején, mikor atyja már kiteritve feküdt a gyászravatalon, Szent Pétervárott énekelt az „Afrikai nő"-ben igen nagy tetszés mellett; jelen volt a czár is udvarával s szintén részt vett a hosszu tapsokban, melyek a magyar művésznő áriáit és kettőseit követték. Ez örömét Ida megtávirtozá atyjának is, de a kihült sziv már nem tudott többé leánya örömében osztozni.

Belföldi hirek.

‚ Árviz fenyegeti az alföldet. Csanádban nagy pusztitásokat visz végbe; több község határa viz alatt áll. Nem segithet más, mint csatornaépités.

‚ Szentesen a szücsczéh száz éves fenállásának emlékére e hó 4-kén tánczvigalmat rendezett.

Délutáni posta.

— Igazságügyi magyar miniszterem előterjesztésére, tvszéki biróvá és pedig a karczagi tvszékhez: Vay Ferencz, volt kerületi táblai ülnököt kinevezem.

Kelt Meránban, 1872. jan. 31.

Ferencz József, s. k.

Bitó István s. k.

— Róma, febr. 6. A király Nápolyba utazott. Ma reggel fogadá San Salvador köztársaság ügyviselőjét, Montaubant, ki átadá meghitelező iratát.

Felelős szerk. és kiadótulajdonos: **OLÁH KÁROLY**

HIRDETÉSEK.

AZ OSZTRÁK GRESHAM

élet és évjáradék biztositó társaság

PESTI KÉPVISELŐSÉGE

tisztelettel jelenti a n. é. biztositó közönségnek, miszerint eddigi debreczeni főügynökét

Sarkady Ferencz

urat, az igazgatóság a pesti képviselőséghez nevezvén ki, a debreczeni főügynökségét a mai napon

Muraközy Károly

gyógyszerész urra ruházta át. Kelt Pesten, 1872. febr. 1-én.

Az osztrák Gresham pesti képviselősége.

A fentebbi körlevélre hivatkozva, mint az osztrák Gresham élet és évjáradék biztositó társaság kinevezett debreczeni főügynöke, bátor vagyok magamat a mélyen tisztelt biztositó közönség pártfogásába ajánlani, a legnagyobb készséggel szolgálván minden, ez üzletre vonatkozó felvilágositás és utasitással, s elfogadván különbtéle módozatok szerint ösmert kedvező feltételeink mellett, ugy halálesetrei, mint bizonyos meghatározott korévre, s kiházasitásrai biztositási ajánlatokat.

az osztrák Gresham
biztositó társaság debreczeni főügynöke
MURAKÖZY KÁROLY.

6 4—6

MEGHIVÁS.

A Debreczenben alakitandó

„TISZA" biztositó intézet alapitói és részvényesei

tisztelettel felhivatnak, hogy az ideiglenes választmány által elkészitett alapszabályok megvitatása — elfogadás esetében jóváhagyás végetti felterjesztése, — s átalában a társulat alakulása, a részvényilleték befizetési módozatainak elhatározása végett,

Debreczenben f. évi február 11-én délelőtt 10 órakor a városház nagy termében tartandó

közgyülésen

megjelenni ne terheltessenek. Kelt Debreczenben, az ideiglenes választmánynak 1872-ik évi jan. 25-kén tartott üléséből. —

Komlóssy Imre mk. vál. elnök.

Simonffy Sámuel mk. vál. jegyző.

Hirdetés.

A debreczeni zenede közgyülése, f. hó 4-kén tartott ülésében elhatározta, hogy a réz- és fa fuvó hangszerek tanitására, még a folyó iskolai évben, elkülönitett ideiglenes tanszékek állittassanak fel; ha azoknak tanulására, egyének, elegendő számmal jelentkeznek.

A kik tehát az érintett réz- és fafuvóhangszereken oktatást nyerni ohajtanak, felhivatnak, hogy magukat e czélra a zenedeigazgatóságnál haladék nélkül jegyeztessék fel, illetőleg irassák be.

A feltételek következők:

1. Ha a jelentkezőt, 200 frtos alapitó tag, vagy évenként 3 rendes tagsági dijat fizető egyleti tag küldi a zenedébe, csak 2 ft beirási dijat fizet.

2. Ha 100 frtos alapitó tag küldi be: 2 frt beirási és 6 ft félévi póttandijat.

3, Ha évenként 2 rendes tagsági dijat fizető egyleti tag által küldetik be: 2 ft beirási és 3 ft 50 kr félévi póttandijat;

4. Ha évenként 1 rendes tagsági dijat fizető tag küldi az iskolába: 2 frt beiratási és 7 frt félévi póttandijat;

5. Ha fizetésért akar az illető tanulni, 12 frt félévi tandijat fizet.

E fizetések a beiráskor teljesitendők.

Főkellék, hogy a tanulni akaró a zene elemi ismereteivel birjon, s a hangjegy rendszert értse.

Tanárokról már gondoskodva van.

Kelt Debreczenben, febr. 5. 1872.

72 3—3

Az igazgatóság.

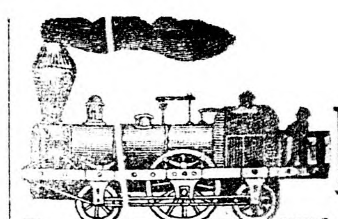

MAGYAR ÉSZAK-KELETI VASUT.

MENET-TERV

vegyes vonatokkal való sremély-szállitásra

a

debreczen-szathmár-németi részvonalon

Érvényes ezen részvonal megnyitási napjától további rendelkezésig.

Debreczenből Szathmár-Németi felé (Vegyes vonat, osztálylyal)

Távolság mértföldekben	Állomások		11 (I. II.) óra	11 (I. II.) p.	13 (III. IV.) óra	13 (III. IV.) p.
			délutan		éjjel	
—	Debreczen	indulás	3	51	2	52
2.0	Halap (megállp hely)	„	4	21	3	26
2.5	Vámos Pércs	„	4	37	3	45
4.0	Ábrány (megállp.hely)	„	4	57	4	08
5.0	Ér-Mihályfalva	„	5	24	4	39
7.5	Reszege Szanszló	„	6	02	5	23
9.0	Nagy Károly	„	6	41	6	10
11.0	Kis Majtény	„	7	13	6	46
[illegible]	Zsadány	„	7	40	7	17
14.0	Szathmár-Németi	„	7	58	7	37

Szathmár-Németiből Debreczen felé (Vegyes vonat, osztálylyal)

Távolság mértföldekben	Állomások		12 (I. II.) óra	12 (I. II.) p	14 (III. IV.) óra	14 (III. IV.) p.
			reggel		délutan	
—	Szathmár-németi	indulás	8	10	5	13
1.0	Zsadány	„	8	29	5	34
3.0	Kis Majtény	„	9	—	6	09
5.0	Nagy Károly	„	9	37	6	55
6.5	Reszege-Szaniszló	„	10	11	7	34
9.0	Ér-Mihályfalva	„	10	54	8	26
10.0	Abrány (megállp hely)	„	11	12	8	46
11.0	Vámos Pércs	„	11	36	9	12
12.0	Haláp (megállp. hely)	„	11	48	9	26
14.0	Debreczen	érkezés	12	17	9	59

Csatlakozások:

A 11. számu vonat Debreczenben közvetlen csatlakozásban áll a tiszavidéki vasut **Pest felől** jövő I. sz., illetőleg az osztr. államvasutnak Pestről reggel 7 óra 30 perczkor induló 7. sz. vonatával, továbbá **Kassa felől** a tiszavidéki vasut 2. sz. vonatával

A 13. számu vonat Debreczenben közvetlen csatlakozásbanáll a tiszavidéki vasut **Pest felől** jövő 5. sz., illetőleg az osztr. államvasutnak Pestről este 6 óra 5 perczkor induló 9 sz. vonatával, továbbá **Kassa felől** a tiszavidéki vasut 6. sz. vonatával.

A 12. számu vonat Debreczenben közvetlen csatlakozásban áll a tiszavidéki vasut **Pest felől** menő 2. sz., illetőleg az osztr. államvasutnak este 8 óra 37 perczkor Pestre érkező 8. sz. vonatával, továbbá **Kassa felé** a tiszavidéki vasut 1. sz. vonatával.

A 14. számu vonat Debreczenben közvetlen csatlakozásban áll a tiszavvidékivasut **Pest felé** menő 6. sz., illetőleg az osztr. államvasutnak délelőtt 8 óra 43 perczkor Pestre érkező 10. sz. vonatával, továbbá **Kassa felé** a tiszavidéki vasut 5. sz. vonatával.

Pesten, 1871. év junius havában.

A vezérigazgatóság.

Alter és Kiss

magyar királyi udvari divatáru szállitók.

1829 olta fenálló női divatüzletük változatlan fenmaradása mellett, hasonkiterjedésü

férfi-divatüzletet

alapitottak, Szentkirályi-féle házban, Váczi- és régiposta-utcza sarkán, jelenlegi női divatüzletükkel szemközt.

Az uj férfidivarüzlet, minden e szakmába vágó czikkeket a legdusabb választékban tartalmaz, részint angol, részint franczia gyártmányban; — azonkivül össze van kötve férfiszabó-mühelylyel, hol a legelegansabb és divatosabb férfiöltözékek, szintugy készen kaphatók, mint rendelés után, a lehető leghamarabb elkészülnek.

Vidékről jövő megrendelések azon pontossággal teljesittetnek, mely eddig a czég női-divatüzleténél tapasztaltatott.

45 6—?

Varrónők felvétetnek.

Jó családból való nők, s kik a fehérnemü varrásban már jártasak, képességük szerinti fizetés mellett, azonnal alkalmazást nyerhetnek. Előnyben részesülnek a gépvarrásban gyakorlottak.

Bővebb felvilágositással szolgál a piaczutczán a Szilágyi intézet alatt levő divatüzlet.

Házszám 1759.

43 3—3

Debreczen, 1872. Nyomatott Telegdi L. betüivel.